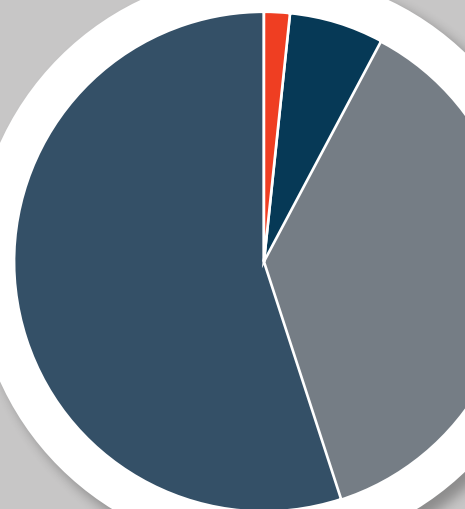

Въздействие на кризата COVID-19 върху българските НПО

Проучване на Фондация BCause,
проведено в периода 17-31 юли 2020

СЪДЪРЖАНИЕ ● ● ● ● ●

Контекст и методология - 3

Основни изводи - 4

Профил на респондентите - 5

Какви стъпки са предприели неправителствените организации, за да се адаптират в условията на криза с корона вируса, и от кого са получили помощ - 8

НПО и държавата в кризисните месеци - 18

Близкото бъдеще - 22

КОНТЕКСТ И МЕТОДОЛОГИЯ

На 13 март 2020 в България беше обявено извънредното положение в България заради световната пандемия от вируса COVID-19. То беше отменено на 13 май и заменено с "извънредна епидемична обстановка", която да позволява на държавата бързо въвеждане на нови мерки в случай на значителен ръст на заболялите от корона вируса. В живота ни настъпиха множество промени. Реакциите на хората, организациите и бизнесите в първите месеци бяха разнообразни - едни спряха работа, други се включиха активно да помагат, трети промениха фокуса и обема си на работа.

Проучването на Фондация ВCause е фокусирано върху това как неправителствените организации са реагирали на новата ситуация, породена от корона вируса през първите четири месеца на кризата.

Обобщената информация ни дава ценен поглед как са се справили организациите с нестопанска цел с ограниченията, наложени от вируса, как са извършвали дейността си в подкрепа на различни групи хора и имали ли са нужното финансиране. С оглед възможната „втора вълна“ на разпространение на корона вирусната инфекция през есента е важно да оценим степента на устойчивост на сектора, какво застрашава работата му и очакванията му за края на тази година.

Проучването е обща дейност за организациите в CAF Global Alliance и се извършва едновременно и в шест други държави - Австралия, Бразилия, Великобритания, Индия, Южна Африка.

Период на провеждане: 17-31 юли 2020

Обхват: България, непредставително проучване на НПО сектора

Респонденти: 113 неправителствени организации

Метод: Анонимна онлайн анкета с отворени и затворени въпроси, и възможности за допълнителни коментари.

Проучването е осъществено от екип на Фондация ВCause в състав Елица Баракова и Людмила Атанасова, и с подкрепата на Кая Продукшънс.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ

Гражданските организации са се справили в кризата COVID-19 благодарение на частно финансиране, доброволчество и сърцата работа.

Секторът на НПО е адаптивен, умее да работи и с малко ресурси, и в кризисни ситуации, и затова се е справил. Проучването показва, че огромната част от организациите – 95,6%, с мисия във всички сфери на дейност, са продължили да работят, макар в повечето случаи и с намален обем, свито финансиране и редуциран екип. Анкетираните организации от социалната сфера са увеличили обема си на работа.

НПО са се адаптирали към ситуацията с иновативност – дистанционна работа, използване на технологии, пренастройване към новите нужди на хората, разширяване на кръга на подпомаганите хора, нови партньорства. Повече от половината (60 НПО, 53,1%) са направили инвестиции в обучение на екип или в технологии.

НПО секторът се е справил финансово благодарение на частното финансиране и доброволния труд. Дори и в кризисния период, държавна подкрепа са получили едва 5% от участниците в проучването.

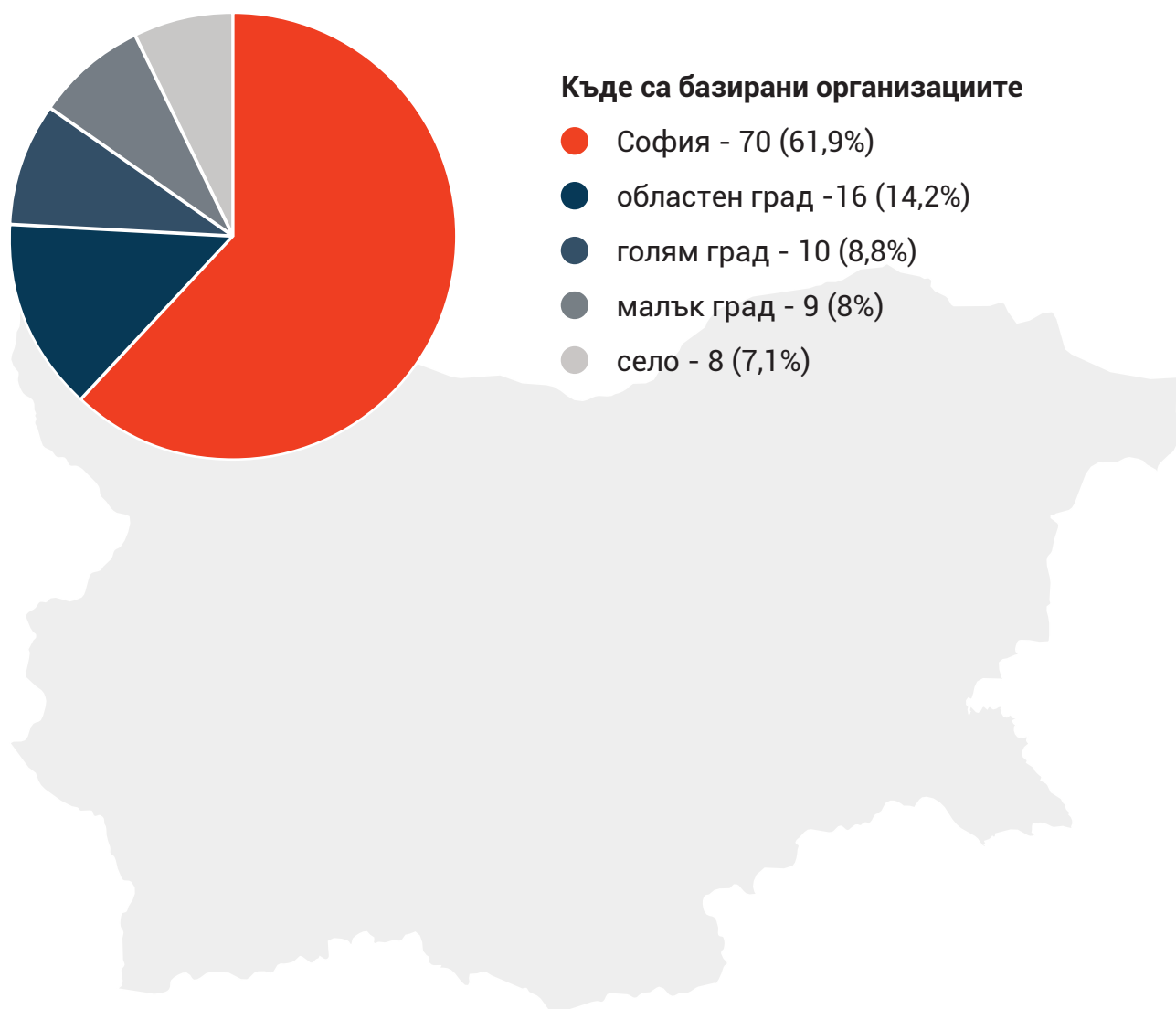
При евентуална втора вълна на COVID-19 организациите очакват държавата да ги третира равностойно с другите икономически субекти - да ги подкрепи с целенасочено финансиране за запазване на работните места, да осигури гъвкави безусловни субсидии и нарочно финансиране за увеличения обем работа.

Най-големите притеснения за близкото бъдеще на организациите са свързани с политическите актове, които рушат доверието в НПО, и с политическата нестабилност.

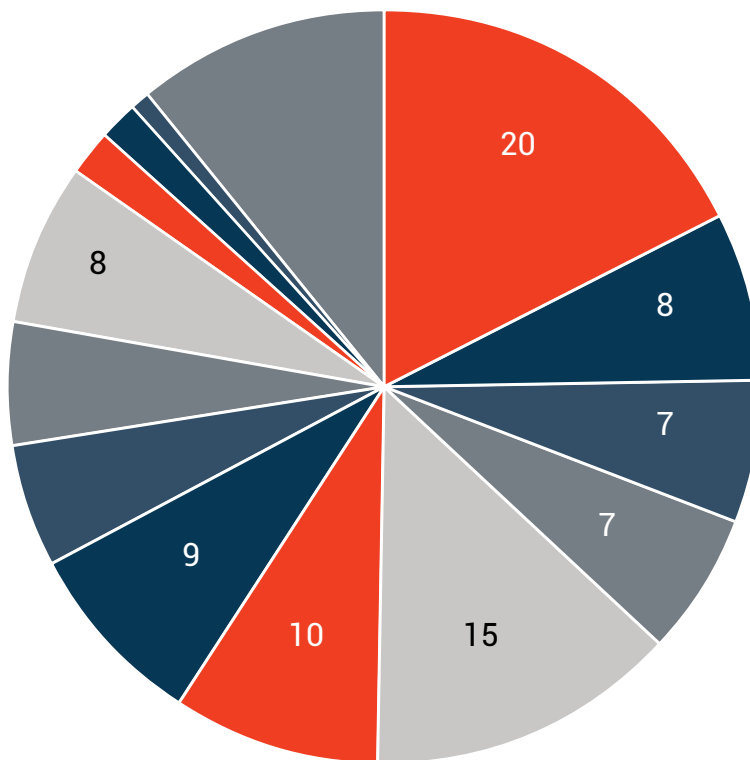
ПРОФИЛ НА РЕСПОНДЕНТИТЕ

В проучването са се включили 113 активни нестопански организации – сдружения, фондации, читалища, настоятелства.

Организациите-респонденти са базирани във всички типове населени места: 70 НПО (61,9%) в София, в областен град са 16 (14,2%), 10 (8,8%) в голям град, 9 (8%) в малък град, 8 (7,1%) в село.

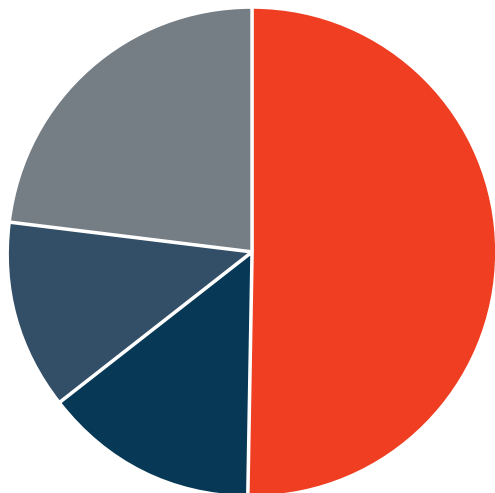
Организациите работят в 14 различни обществени сфери, като всички от тях са добре представени. Организациите, предоставящи социални услуги за деца и възрастни, включително бежанци и мигранти, са общо 30%.

Основна сфера на дейност на НПО

- социални услуги и интеграция за деца - 20 (17,7%)
- социални услуги и интеграция за възрастни - 8 (7,1%)
- лечение и рехабилитация - 7 (6,2%)
- младежки дейности - 7 (6,2%)
- формално и неформално образование - 15 (13,3%)
- подобряване на средата - 10 (8,8%)
- култура и изкуство - 9 (8%)
- природозащита - 6 (5,3%)
- грижа за бездомни животни - 6 (5,3%)
- човешки права - 8 (7,1%)
- подкрепа за бежанци/мигранти - 2 (1,8%)
- защита на браншови интереси - 2 (1,8%)
- развитие на други организации - 1 (0,9%)
- друго - 12 (10,6%)

Постоянен екип имат 50,4% от организациите, 23% имат смесен екип – платени служители и доброволци, в 14,2% работят доброволци, които заплащат труда си само когато имат спечелено проектно финансиране, 12,4% работят изцяло без заплащане.

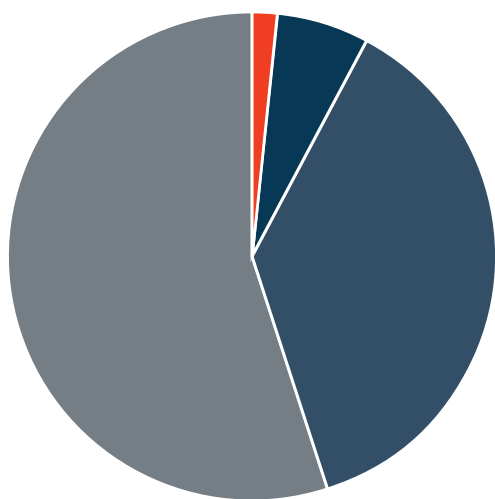

Екипите на НПО

- Постоянен екип, заплатен от проекти и собствена дейност - 57 (50,4%)
- Доброволчески екип, заплатен при наличие на проекти - 16 (14,2%)
- Изцяло доброволчески екип, без заплащане - 14 (12,4%)
- Смесен – платени служители и доброволци - 26 (23%)

Какво е мястото на стопанската дейност в издръжката на НПО

През последните две години 55,8% (63 НПО) от организациите, участвали в проучването, не са развивали стопанска дейност. 38,1% (43 НПО) имат стопанска дейност, приходите от която обаче нямат значим принос към издръжката им и покриват само разходи за материали (например, сувенири, изработвани от хора с ментални увреждания). За значим принос на стопанската дейност споделят едва 6,2% (7) от респондентите и още 1,8% (2) казват, че организацията им има дял в стопанско предприятие.

Принос на стопанската дейност към финансирането на НПО на база предходните две години.

- Имаме дялове в стопанско предприятие и годишен дивидент - 2 (1,8%)
- Развиваме стопанска дейност със значим принос към бюджета на организацията (например към заплати и оперативни разходи) - 7 (6,2%)
- Развиваме стопанска дейност с мин. принос (напр., покрива само свързаните с тази дейност разходи) - 43 (38,1%)
- Не, не развиваме стопанска дейност - 63 (55,8%)

КАКВИ СЪПКИ СА ПРЕДПРИЕЛИ НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ, ЗА ДА СЕ АДАПТИРАТ В УСЛОВИЯТА НА КРИЗА С КОРОНА ВИРУСА, И ОТ КОГО СА ПОЛУЧИЛИ ПОМОЩ

В първите четири месеца на кризата COVID-19 неправителствените организации в България са успели да продължат да работят, да достигат до хората, за чието добруване съществуват, и да им помагат в този труден период.

Въпреки ограниченията за събирането на хора и директна работа с клиенти (в социалната сфера) или с публики (в сферата на културата), 108 (95,6%) от анкетираните НПО са продължили да предоставят услуги.

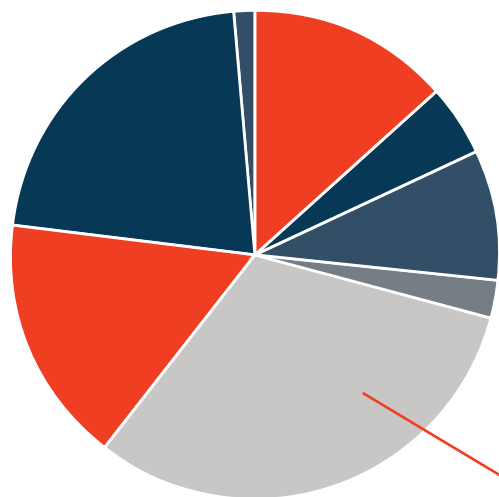
Само 2 организации (които нямат постоянен платен екип) са спрели дейност напълно, други 3 са прекратили дейност временно.

Оцеляването в кризата COVID-19 е било за сметка на свиване на основни дейности и екип и намаляване на разходи.

Две трети от мениджърите на неправителствените организации, също както в бизнес сектора, е трябвало да реструктурират ресурсите и екипите, които управляват. Никакви промени не са правили в 37 НПО или 32,7% от анкетираните. Там, където са предприети промени, те по-често са били за свиване на разходите: съкращаване на служители и реструктуриране на екипа (23 НПО, 20,4%), намаляване на заплати (15 НПО, 13,3%), съкращаване на целия екип и спиране на дейност (2 НПО, 1,8%). 12 (10,6%) организации са предоговорили условията за оперативните разходи, например цената на наема. Близо половината организации са намалили или изцяло са спрели някои свои дейности – 54 НПО (47,8%).

Организациите, които се занимават със социални дейности, за разлика от всички останали, са увеличили обема на работа и са разширили целевите групи, на които предоставят услуги. Ръстът в техния случай е бил възможен благодарение на много часове доброволен труд от платения екип, разширение на екипа, включване на други доброволци, получено кризисно финансиране и дарения. В половината от тези организациите, пренасочването на хора към новите отговорности е довело до ограничаване или спиране на обичайни дейности.

Управление на ресурсите

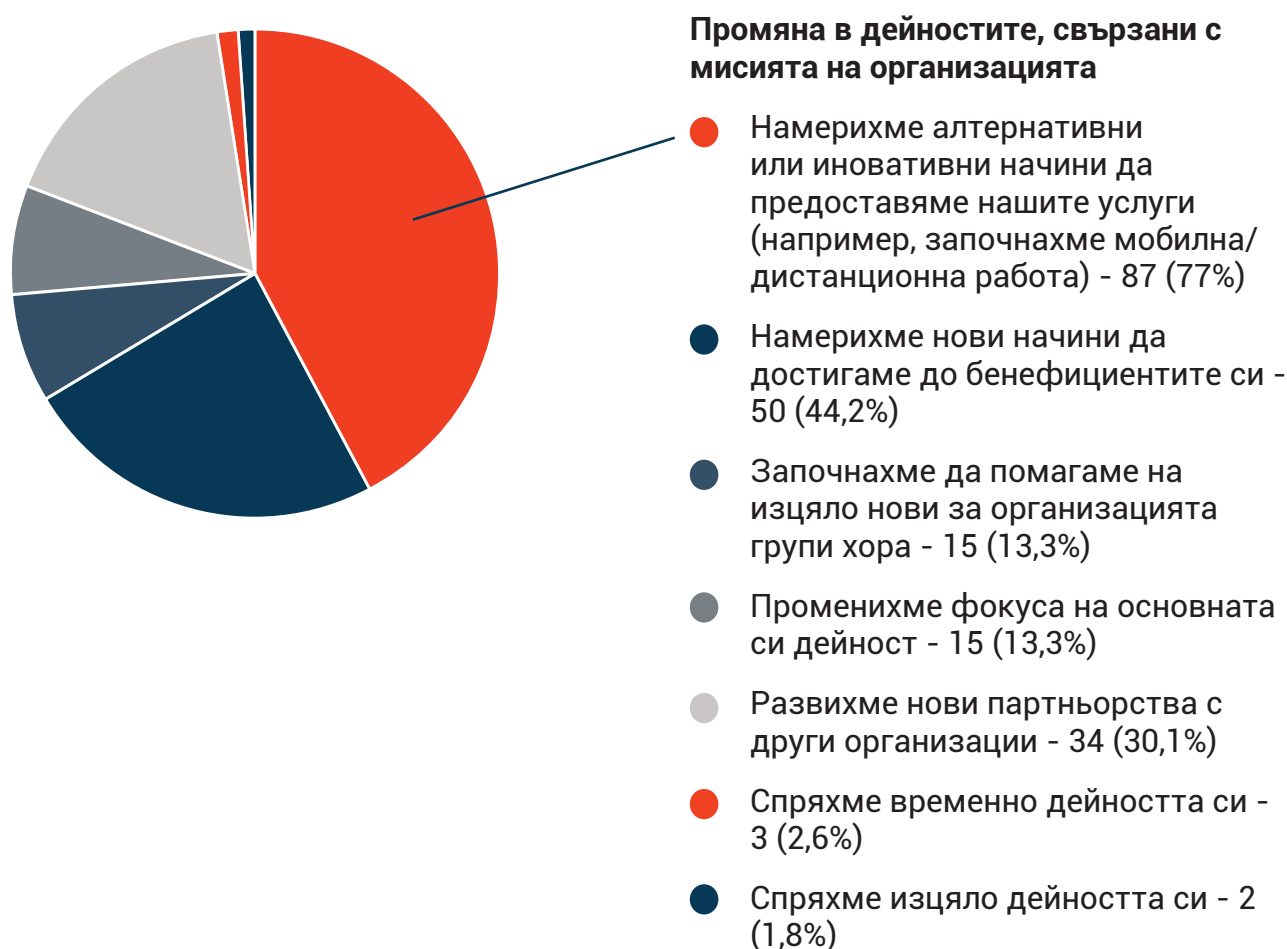
- Намалихме екипа и реструктурирахме организацията - 23 (20,4%)
- Увеличихме екипа, за да покрием по-големи нужди - 8 (7,1%)
- Намалихме заплати на екипа (чрез намаляване на работно време, доброволно намаление на заплати) - 15 (13,3%)
- Увеличихме възнагражденията на членове от екипа, натоварени с повече работа - 4 (3,5%)
- Намалихме или спряхме някои дейности - 54 (47,8%)
- Договорихме намаления за оперативните разходи (напр, наем) - 28 (24,8)
- Не сме правили промени - 37 (32,7%)
- Освободихме екипа и не извършвахме дейност - 2 (1,8%)

Сборът надхвърля 100%, защото запитаните са дали повече от един отговор.

Адаптирането на НПО към променената ситуация е свързано не само с въвеждане на ограничения, но и с развитие.

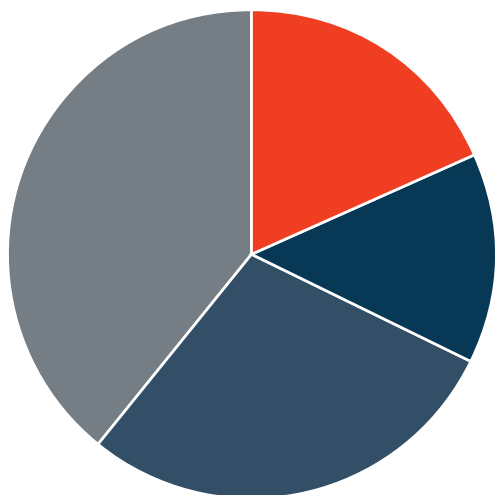
77% (87 НПО) са намерили алтернативни или иновативни начини да предоставят услугите си, а 44,2% (50 НПО) са започнали да достигат по нов начин до бенефициентите си. Основните промени са свързани с въвеждане на дистанционна работа.

Кризата е насочила немалка част от НПО (15 НПО, 13%) към работа с нови групи хора и е провокирала 30% от тях (34 НПО) да създадат нови партньорства.

Сборът надхвърля 100%, защото запитаните са дали повече от един отговор.

За да могат да продължат своята работа с ограничен директен контакт, повече от половината от организациите (60 НПО, 53,1%) са направили инвестиции: в дигитални технологии (25 НПО – 22,1%), в оборудване (19 НПО, 16,8%), в обучение на екипа (39 НПО, 34,5%).

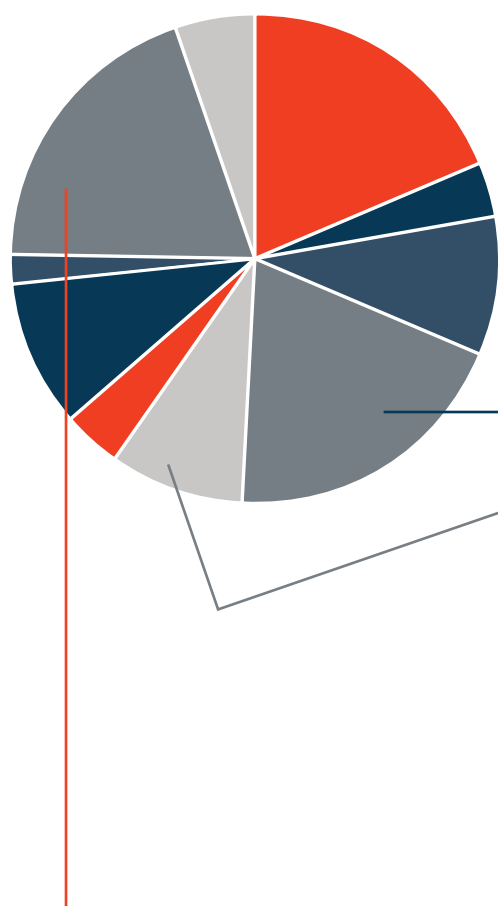

Инвестиции в промяна

- Инвестирахме в дигитални технологии или оборудване като компютри, телефони, средства за телеконференции и др. - 25 НПО (22,1%)
- Инвестирахме в оборудване, нужно за осъществяване на нови дейности или услуги - 19 НПО (16,8%)
- Инвестирахме в обучение на екипа, за да може да работи по нови дейности/услуги или по нов начин - 39 НПО (34,5%)
- Никое от горните - 53 (46,9%)

Кризисният период от март до юни 2020 потвърждава дългогодишната тенденция – НПО секторът в България има две опори, това са частното финансиране и доброволчеството.

Проучването показва, че към момента на настъпване на кризата и по време на нея, текущо държавно и общинско финансиране (едновременно) са получавали едва 21 организации и една – само общинско.

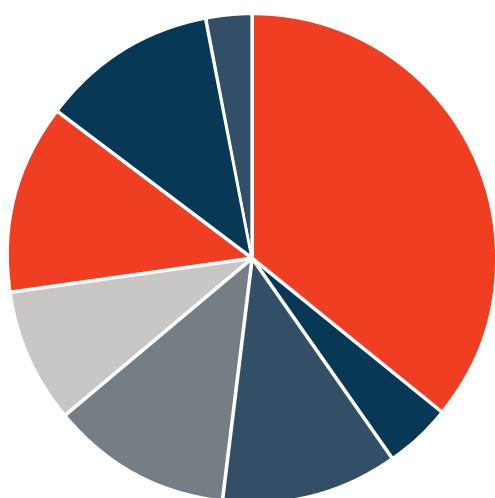
Начин на финансиране на организацията в периода март - юни 2020

- С текущо частно финансиране, върху което кризата не се отрази - 43 (38,1%)
- С текущо общинско финансиране, върху което кризата не се отрази - 8 (7,1%)
- С текущо държавно финансиране, върху което кризата не се отрази - 21 (18,6%)
- Със собствени средства - 45 (39,8%)
- Получихме ново кризисно финансиране, за да работим - 20 (17,7%)
- Получихме ново финансиране, НЕ-свързано с КОВИД кризата - 9 (8%)
- Получихме одобрение да променим целта на вече получено финансиране - 22 (19,5%)
- Нямахме финансиране и спряхме дейност - 5 (4,4%)
- Работихме доброволно според възможностите си - 44 (38,9%)
- Друго (дарения, членски внос) - 12 (10,6%)

Сборът надхвърля 100%, защото запитаните са дали повече от един отговор.

Работата на само 17,7% (20 НПО) от организациите, участвали в проучването, е била обезпечена с кризисно ново финансиране. По-голямата част са работили с текущо частно финансиране - 38,1% (43 НПО), много доброволческа работа – 38,9% (44 НПО), със собствени средства - 39,8% (45 НПО), 9 НПО (8%) са получили в този период финансиране, което не е свързано с КОВИД кризата.

„Кризата ни наложи изключително натоварен работен график, за да успеем да подкрепим хората, работещи на терен, като в същото време финансиране за този труд не беше осигурено. Работата на доброволни начала, без определено работно време, се превърна в ежедневие в тези месеци. Очакваме, че и през есента и зимата ще живеем в сходна ситуация.“

Финансова помощ/кризисно финансиране за справяне с отражението на пандемията върху работата на НПО в периода март - юни 2020

- Не сме търсили кризисно финансиране - 62 (54,9%)
- Кандидатствахме за кризисно финансиране и още чакаме отговор - 8 (7,1%)
- Проектът ни не беше одобрен за кризисно финансиране - 20 (17,7%)
- Получихме дарения от физически лица - 21 (18,6%)
- Получихме дарения от фирми - 15 (13,3%)
- Получихме финансиране от фондации - 22 (19,5%)
- Набрахме дарения в резултат от наша публична кампания - 20 (17,7%)
- Друго - 5 (4,4%)

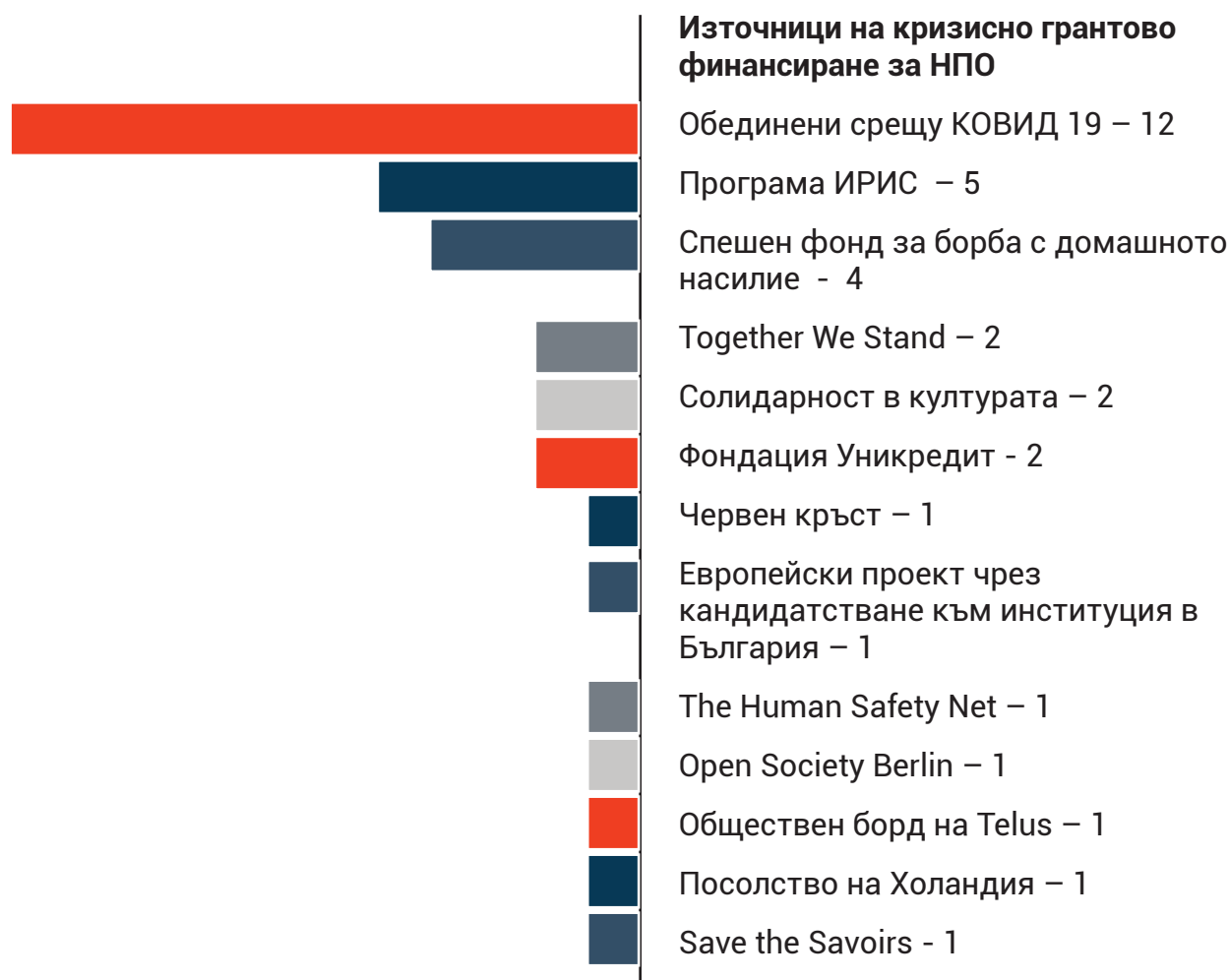
Сборът надхвърля 100%, защото запитаните са дали повече от един отговор.

Кризисно финансиране не са търсили повече от половината организации (62 НПО, 54,9%). 20 (17,7%) не са получили одобрение и още 8 (7,1%) не са получили одобрение към момента на анкетирането. От участвалите в проучването 2 НПО са получили малко финансиране от Столична община.

Голямата помощ е дошла под формата на дарения от фондации (22 НПО, 19,5%), дарителски кампании (20 НПО, 17,7%), фирми (15 НПО, 13,3%), индивидуални дарители 21 (18,6%).

Програмите за грантово кризисно финансиране са достигнали до по-малко от една трета от участниците в проучването, като най-много са посочили „Обединени срещу КОВИД 19“ – 12 НПО, Програма ИРИС – 5, Спешен фонд за борба с домашното насилие – 4. Освен тях са цитирани Together We Stand – 2 организации, Солидарност в културата – 2, Фондация Уникредит – 2., Червен кръст – 1, Европейски проект чрез кандидатстване към институция в България – 1, The Human Safety Net – 1, Open Society Berlin – 1, Обществен борд на Telus – 1, Посолство на Холандия – 1, Save the Savoires – 1.

Само 6 организации от 113 са получили финансиране от повече един кризисни фонда.

Дарителски фонд „Обединени срещу Covid-19“ е създаден от Български дарителски форум, Фондация „Америка за България“, Посолството на САЩ в България и Американската търговска камара в България с цел подпомагане на лечебни заведения и общности в нужда в цялата страна по време на кризата с коронавируса.

Програма „Ирис“ е създадена по инициатива на фондация „Работилница за граждански инициативи“, Български дарителски форум и Национална мрежа за децата. Управлява се от фондация „Работилница за граждански инициативи“, а основен дарител е фонд „Мечтата на Таня“. Сред първите дарители на Програмата е Фондация „Институт Отворено общество – София“. Програма „Ирис“ подкрепя спешна помощ за действия, които ще укрепят уязвими семейства в условията на пандемия и икономическа криза.

Спешен фонд за борба с домашното насилие в условията на пандемия от COVID-19 е създаден от Български фонд за жените, Фондация ВCause и Български дарителски форум с цел да подкрепя жертвите на домашно насилие и техните деца, като подпомогне организациите, които работят на първа линия и предоставят юридически, психологически и социални услуги на жертвите на домашно насилие, управляват кризисни центрове за настаняване, консултативни центрове и мобилни услуги в цялата страна.

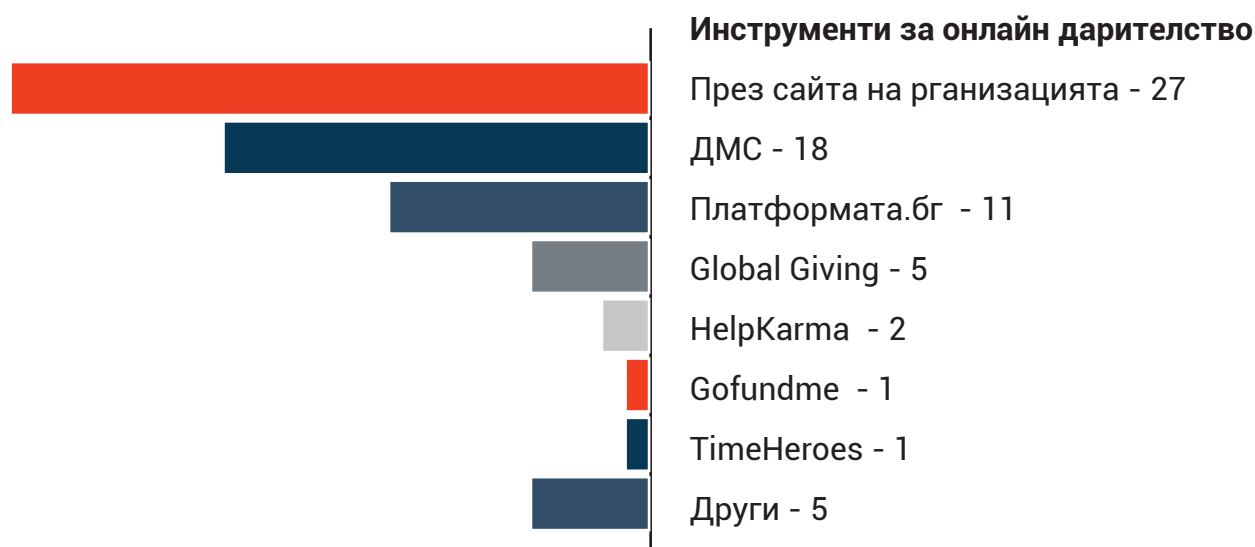
„Солидарност в културата“ е програма на Столична община, насочена в подкрепа на независимите творци и неинституционални културни пространства и екипи в условията на извънредна ситуация.

Инициатива SAVE the SAVIORS / Спаси Спасителите на Аксенчър България и Български център за нестопанско право подкрепя няколко социални предприятия, за да оцелеят в кризата и да продължават да спасяват.

Дарителските кампании.

41 НПО от 113 (36,3%) са набрали успешно кризисно финансиране чрез дарителски кампании. Най-често те са използвали за целта своя сайт – 27 НПО (65,9%) от провелите фъндрейзинг кампании на собствените си страници. Близо половината от организациите, които са набрали средства (18 от 41) са използвали повече от един, два или три, инструмента.

Сред инструментите за онлайн дарителство най-популярните са българските DMS-bg.com (18, 44% от набралите средства) и Платформата.бг (11, 27% от набралите средства), а сред чуждестранните - GlobalGiving.org (5 12%). По-малко организации са използвали за фъндрейзинг Gofundme.com – 1, HelpKarma.com - 2, TimeHeroes.org – 1 или социалните мрежи Facebook и Instagram.

70% от неправителствените организации са получили и **нефинансова помощ от дарители**, някои и без да я търсят. Една трета изобщо не са търсили такива дарения.

В периода март-юни 2020 организациите са получили на първо място дарения на стоки като храна (ваучери), дрехи, защитни материали от фирми - 21 (18,6%), от физически лица – 17 (15%), от фондации – 11 (9,7%). 11 организации са пренасочили по-рано получени нефинансови дарения, за да подпомогнат нуждаещи се хора. Доброволци са подкрепили дейността на 27 НПО (23,9%), като само в два случая става дума за фирмено доброволчество. 11 организации или 9,7% от запитаните са получили про боно професионални услуги (например, медицински, юридически, психологически) от професионални организации. Две организации са били оцетени, след като очаквана помощ е оттеглена или спряна заради кризата.

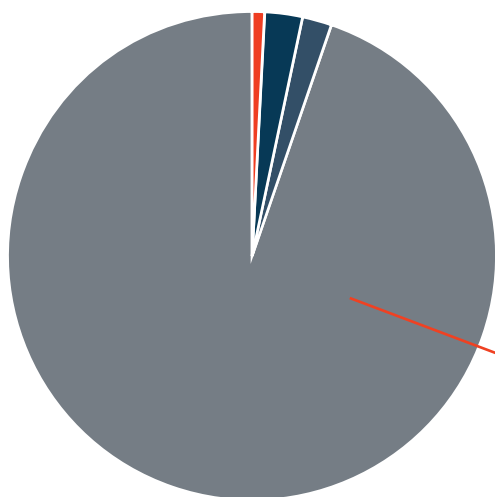
Сборът надхвърля 100%, защото запитаните са дали повече от един отговор.

НПО И ДЪРЖАВАТА В КРИЗИСНИТЕ МЕСЕЦИ

Малко са организациите, които обичайно получават финансиране от държавата и малко се обръщат за помощ към нея в кризисната ситуация.

В периода март - юни 2020 само 21 от анкетираните организации са получавали текущо (не кризисно) държавно финансиране и 8 – общинско. От получаващите общинско финансиране 7 получават и държавно финансиране. От получаващите държавно финансиране 6 са получили и допълнително кризисно финансиране – 5 от кризисните фондове, създадени с частни средства, и 1 от Софийска община.

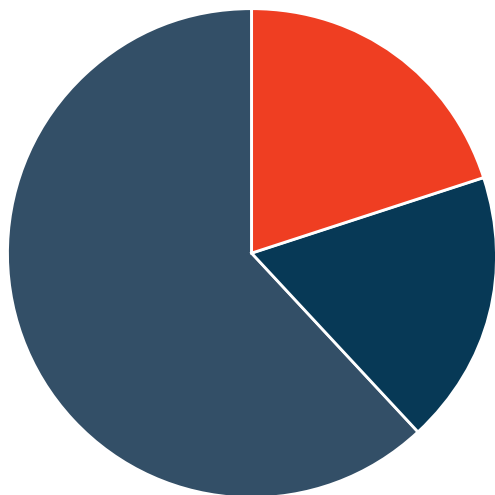
Държавно кризисно финансиране са получили едва 5% от респондентите – 6 от 113, като в 3 от тези случаи помощта е била за търговското дружество, собственост на съответната организация. Една организация е получила финансова и две – нефинансова помощ от държавата.

Каква помощ/финансиране получиха НПО за справяне с кризата, породена от епидемията с коронавируса?

- Финансова помощ за НПО - 1 (0,9%)
- Финансова помощ за търговското дружество, собственост на организацията - 3 (2,7%)
- Нефинансова помощ - 2 (1,8%)
- Не сме получили помощ - 107 (94,7%)

От друга страна, 44% от участниците в проучването, споделят, че са имали нужда от държавно финансиране в периода март-юни 2020. Половината от тях – защото работата им е била повече, другата половина – защото не са могли да работят и са се нуждаели от компенсации, с които да запазят екипите си и възможността да продължат работа след кризата.

От март до юни 2020 имаште ли нужда от държавно финансиране?

- Да, тъй като имаме увеличена работа поради кризата - 23 (20,4%)
- Да, компенсации, защото не можехме да работим - 21 (18,6%)
- Не, нуждите ни са покрити - 71 (62,8%)

Две трети от организациите, участвали в проучването, казват, че нямат нужда от държавна помощ, защото успяват да покриват нуждите си по друг начин - чрез частно финансиране, дарения и др. подобни.

Запитани за това **какво държавата може да направи**, за да облекчи работата им при евентуална втора вълна на КОВИД-19, респондентите подреждат следните мерки:

На първо място, 69 НПО (61,1%) биха искали да има държавни **програми, покриващи част от заплатите и осигуровките** на наетите от НПО, а 35 (31%) искат държавни програми за **осигуряване на допълнителни хора към екипите**, с които да предоставяте повече услуги. Това е разбираемо, предвид че основният ресурс в НПО сектора са хората и заплатите формират голям дял от стойността на предоставяните услуги. Искането е обосновано и на фона на кризисните програми, реализирани в помощ на други икономически субекти, до които НПО нямаха достъп.

Следващо по тежест е желанието да има **безусловни парични субсидии** – 40 (35,4%).

Организациите, предоставящи услуги на уязвими групи, виждат нуждата от държавни програми за **покриване или директно предоставяне на материална помощ за хората**, за които се грижат, например храна, лекарства, подслон – 29 (25,7%).

Следват препоръките за:

- Правителствени действия, чрез които НПО да получат технологична подкрепа, например съдействие за предоставяне на дистанционни услуги или работа от вкъщи – 31 (27,4%)
- Облекчаване на условията за държавни субсидии – 22 (19,5%)
- Удължаване на сроковете за плащане на задължения – 20 (17,7%)
- Заеми, гарантирани от държавата – 6 (5,3%)

Като цяло, **очаква се отношението да бъде подобно на това към фирмите** – да има помощ за запазването на работни места и ценната инвестиция в обучени служители; подкрепа за непрекъснатостта на услугите в различни сфери, които са значими за обществото, поемане на непосилни за бюджета на НПО разходи за свързани с кризата предпазни средства и хуманитарни помощи, които надеждно достигат до хората чрез НПО.

Избройте три неща от спешна необходимост за организацията ви, които държавата може да направи при следваща вълна от епидемията, за да облекчи дейността ви?

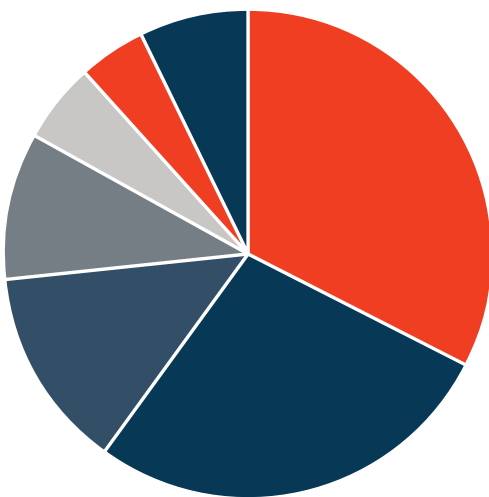
Сборът надхвърля 100%, защото запитаните са дали повече от един отговор.

БЛИЗКОТО БЪДЕЩЕ

Прогнозата е умерено оптимистична. Наесен 60% (68 НПО) от организациите очакват да продължат да работят с пълен или увеличен капацитет, за да посрещат нужди на повече хора. Въпросът е как ще бъдат финансово обезпечени тези нарастващи нужди.

Само 5 НПО (4,4%) предполагат, че няма да могат да продължат и ще прекратят дейност. Те същите, които са спрели дейност в началото на кризата.

От анкетираните 15 (13, 3%) предполагат, че ще работят с намален капацитет, а 11 НПО (9,7%) ще свият максимално дейностите, колкото да оцелеят. От участниците в проучването 6 (5,3%) възнамеряват да променят посоката на работата си. Цели 7,1% (8 НПО) не могат да прогнозират следващите 5 месеца.

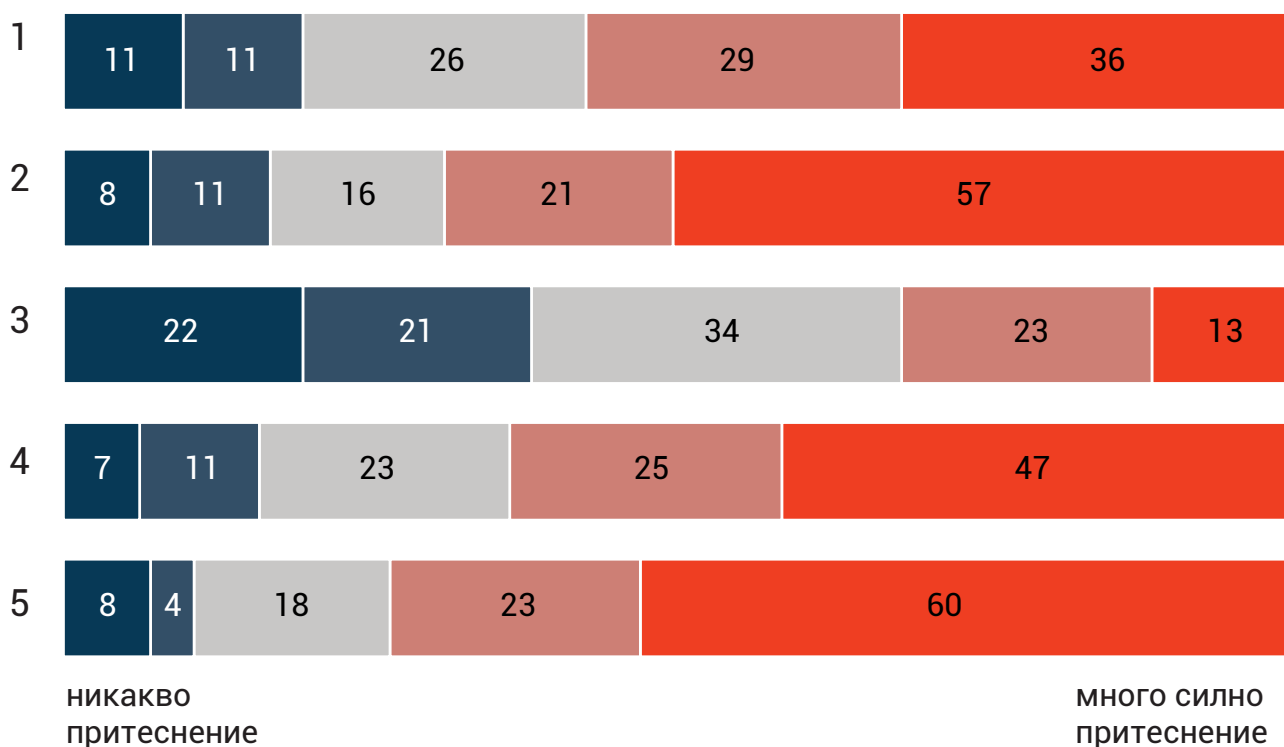
Оценка за предстоящите месеци до края на 2020 година и последствията от вероятната втора вълна за вашата организация

- Работата ни с нуждаещи се хора ще продължи да се увеличава и ще растат нуждите от финансиране - 37 (32,7%)
- Ще продължим да работим по същия начин - 31 (27,4%)
- Ще работим с намален капацитет - 15 (13,3%)
- Ще свием работата си максимално, колкото да оцелеем - 11 (9,7%)
- Ще променим посоката си на работа - 6 (5,3%)
- Навярно ще спрем работа - 5 (4,4%)
- Не мога да преценя - 8 (7,1%)

Тревогите. Организациите се притесняват, че работата им ще бъде възпрепятствана заради липсата на подкрепящи държавни програми (57+21), които не се изразяват непременно само във финансиране. Най-силните им тревоги са свързани с отражението на политически актове върху репутацията и доверието в НПО (60+23) и политическата нестабилност (47+25). Работещите в НПО имат относително добра самооценка за човешкия капацитет в сектора.

Какви са най-големите ви притеснения за работата ви до края на годината?

1. Частните дарители са изчерпили възможностите за даряване и няма да получим отново помощ
2. Липсата на държавни програми за подкрепа на НПО
3. Недостатъчен организационен/човешки/технологичен капацитет за работа при значително увеличен брой на хората и характера на нуждите им, които трябва да посрещате.
4. Политическата нестабилност.
5. Отражението на политически актове като проекта за промени в ЮЛНЦ, които подкопават доверието в работата на НПО.

Изчерпването на дарителските ресурси се вижда като възможен проблем (63+29), но по-висока е тревожността, свързана с политическия климат.

„Не очакваме подкрепа, особено от държавата, тъй като работата на заетите в НПО сектора не е приоритет на управляващите.“

По отношение на грантовите програми за НПО сектора някои респонденти изказват опасения, че основните ресурси се пренасочват за преодоляване на КОВИД проблема, а финансирането на необходими за обществото дейности са лишени от ресурс. По подобен начин стои въпросът и с дарителските средства.

„Най-силно ме тревожи фокусирането на грантове и дарения върху преодоляването на COVID-19. Макар това да е напълно нормална реакция на пандемията, за съжаление, проблемите, по които работихме преди избухването ѝ, не са изчезнали с магическа пръчка. Те са тук, в някои случаи дори стават по-интензивни, а ресурсът за преодоляването им намалява.“